

At være lærer i praksis 3:

***Mangfoldighed og
differentiering***

At være lærer i praksis 3:

Mangfoldighed og differentiering

LIP3, 26. februar 2024

Forberedelse til modulet

1. Læs pensum og i så god tid, at du kan afprøve en eller flere af de pædagogiske pointer, som beskrives. Det gør du ved fx at tage et igangværende forløb og undersøge det for, hvilke slags differentieringsaktiviteter, det indeholder. Imødekommer de fx nogle af de oplysninger, du får i den undersøgelse, som også er en del af din forberedelse, se pkt. 2 herunder?
2. Foretag en undersøgelse på et af dine hold (gennem fx spørgeskema eller interview med 4-5 elever), hvor du undersøger følgende:
 - a. Elevernes interesser for forskellige fag, og hvad de godt kan lide, og hvad de ikke kan lide i undervisningen med henblik på fx arbejdsformer. Kan de fx godt lide at arbejde alene eller i grupper – hvorfor og hvornår?
 - b. Hvordan eleverne oplever elevrollen i gymnasiet, og hvordan de oplever den som anderledes end i deres grundskole.
 - c. Har eleverne mødt eksempler i undervisningen på, at lærerne medtænker elevernes forskellige personligt-kulturelle baggrunde (etniske, sociale, køn/ikke-køn etc.) - hvis ja: hvornår og hvordan?
3. Tag udgangspunkt i en af dine klasser og et konkret forløb. På hvilke måde er klassen/klasserummet mangfoldigt? Hvordan har du inddraget denne mangfoldighed i din planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen? Skriv en kort refleksion over disse spørgsmål.
4. Giv dit fagdidaktiske projekt et genkig, så du er klar til at dele dine erfaringer med arbejdet med projektet til en eller flere kandidater på holdet.

5. Udfør og drøft din aktion fra LIP2 i overensstemmelse med din undervisers anvisninger og gruppens aftaler i Teams.

Pensum

Tematisk baggrundslæsning

- Steen Beck (2019): *Didaktisk tænkning på arbejde – en brugsbog til almen didaktik på det gymnasiale pædagogikum*. Forlaget Frydenlund:
 - › Kap. 5: Differentiering, evaluering, lektier, s. 161-168 og s. 185-196.
 - › Kap. 7.6: Interkulturelle problemstillinger, s. 263-270.

Uddybende tematisk læsning

- Steen Beck og Michael Paulsen (2011): Kapitel 1: Hvorfor lærings samarbejde? samt Kapitel 2: Hvad er lærings samarbejde” i *Gymnasiepædagogik, nr. 86*. Siderne 21-41.
- Ulla Højmark Jensen (2014): *”Mangfoldighed og inklusion”*. SDU. Afspilles herfra: [Ulla Højmark Jensen \(2014\) ”Mangfoldighed og inklusion”. SDU.mp4](https://www.sdu.dk/da/om-sdu/nyheder-og-arrangementer/2014/04/mangfoldighed-og-inklusion) [kortlink.dk/sharepoint/2nntv](https://www.kortlink.dk/sharepoint/2nntv).
- Morten Meisner og Peter Hobel: ’Interkulturel didaktik i gymnasiet’. Intro til flere af interesselteksterne’ (SDU 2022)
- Noemi Katznelson og Arnt Vestergaard Louw (2018): ’Præstationskulturens konsekvenser for læringsrummet’ og ’Anbefalinger’ i *Karakterbogen: Om karakterer, læring og elevstrategier i en præstationskultur*, Ungdomsliv 6. udgivelse, Aalborg Universitetsforlag, kap.5, siderne 41-56 og siderne 101-104

- Dion Rüsselbæk Hansen; Lene Larsen & Michael Paulsen: 'IV. Et uddannelsessociologisk refleksionsperspektiv' i *Undervisning, dannelse og ungdomsliv: refleksionsperspektiver og læreruddannelse*. Odense. Syddansk Universitetsforlag 2019, s. 89-107.
- 'Karakterkløften vokser! Er drengene dummer end pigerne?' (2023), Podcastserien *Lærerværelset* 3. november 2023, interview med Ane Qvortrup. Lyt her: <https://www.buzzsprout.com/2129952/13899018-karakterkloften-vokser-er-drengene-dummere-end-pigerne>

Introduktion til materialet til At være lærer i praksis 3

På *At være lærer i praksis 3* (LIP3) er fokus på den sammenhæng, der er mellem elevernes forudsætninger, deres identitetsdannelse, gymnasiets og samfundets rammer samt de arbejderformer og læreprocesser, eleverne indgår i. Elevgrupperne på de forskellige gymnasiale uddannelser har aldrig været mere heterogene, end de er nu, hvilket gør, at man som lærer må have opmærksomhed på mangfoldigheden blandt eleverne. Det er i sidste ende en didaktisk pointe frem for en sociologisk eller psykologisk, og den pointe skal man som lærer kunne agere efter i praksis med brug af differentiering.

Materialet på LIP3 skal give dig blik for:

- hvordan du som lærer kan planlægge og gennemføre undervisning med udgangspunkt i undervisningens mål, klassens lærings-samarbejder og den enkelte elevs faglige, sociale og personlige baggrunde,
- hvilken betydning elevernes faglige, sociale og personlige baggrunde kan have for deres læreprocesser i faget og for deres senere uddannelsesvalg, samt
- de dilemmaer du som lærer står i, når du skal træffe valg om differentiering, arbejdsformer og evaluering. Ser du mon på elevernes mangfoldighed som en mangel eller en resurce med betydning for dine didaktiske valg?

Da LIP3s tema er omfattende, finder du denne gang i klassematerialet under TP 2023/2024 i Teams en samling 'interesselitteratur', du kan dykke ned i, hvis du fx søger konkrete forslag til at

arbejde med forskellige typer af differentiering og med forskellige grupper af elever med behov for opmærksomhed, fx talenterne, de gymnasie-fremmede og de etniske elever.

Endelig kan det også anbefales at læse EVAs spritnye rapport om mangfoldighed i gymnasiet, hvori der er centrale elevcitater og statistikker, som belyser mangfoldighed, differentiering, uddannelsesvalg og trivsel: https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/gymnasieelever-mangfoldig-elevgruppe-paa-stx-giver-baade-forstaaelse?SNSubscribed=true&utm_campaign=nyhedsbrev&utm_medium=email&utm_source=Gymnasiale%2ouddannelser

PRAKTISKE INFORMATIONER:

At være lærer i praksis 3 (LIP3) er et éndags-modul fra kl. 9 - 15.30.

Du finder adressen på kursusstedet på pædagogikums hjemmeside under kalenderen: https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/idmu/uddannelse/paedagogikum/kalender/kalenderaar_23-24

Ca. 14 dage før modulet finder du program og prioriteret læseliste i dit hold-Teams.

Modulets indhold – hvad kan du forvente at blive undervist i?

- Teorier om elevernes forskellige faglige, sociale og personlige baggrunde med fokus på, hvordan man som lærer kan reagere på denne mangfoldighed i undervisningen gennem fx differentierings-former og ved at medtænke individuelle og kollektive læreprocesser.
- Caseanalyse, herunder tematisk arbejde med eget undervisnings-forløb.
- Aktionslæring ud fra aftalerne på holdet.
- Deling af resultater og erfaringerne fra arbejdet med det fagdidaktiske projekt.